

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETI

**FarDU.
ILMIY
XABARLAR-**

1995-yildan nashr etiladi
Yilda 6 marta chiqadi

6-2025
IJTIMOIY FANLAR

**НАУЧНЫЙ
ВЕСТНИК.
ФерГУ**

Издаётся с 1995 года
Выходит 6 раз в год

I.Toirov	
Texnosivilizatsiya jarayonining ijtimoiy-falsafiy talqini	109
B.Mirzaraximov	
Turizmning axloqiy-estetik mohiyatini tadqiq etishga oid metodologik yondashuvlar	117
M.T.Voxidova	
Xondamir asarlarida axloq va adolat g'oyalarining falsafiy talqini	123
D.E.Normatova	
IX-XII asrlarda o'rta osiyoda ilmiy-axloqiy tafakkur rivoji	127
B.X.Tolipov	
Innovatsion iqtisodiy raqobat muhitining yoshlar iqtisodiy faolligiga ta'siri	131
A.A.Salmonov	
Inklyuziv jamiyatning ijtimoiy falsafiy mazmuni	135
X.X.Yuldashxodjayev	
Musoxon Dahbidiy merosida davlat boshqaruvi va ma'naviy etakchilik hamda ijtimoiy mas'uliyatning zamonaviy talqini	140
G.I.Hashimova	
Harbiy ijtimoiy ish – davlat va fuqarolik institutlarining kontseptual-nazariy, siyosiy-huquqiy faoliyati tizimi sifatida	144
K.Shadmanov	
Literary and rhetorical traditions of latin and greek languages on the formation of english philosophical literature	149
A.A.Mo'yidinov	
Ma'naviy amaliyot kategoriyasining ijtimoiy-falsafiy talqini	153
A.A.Sayitxonov	
Tadbirkorlik faoliyatida innovatsion usullarning zaruriyati	159
G.M.Bozorova	
Muhammad Sharif Jurjoniyl ilmiy merosi va uning inson tafakkuri rivojida falsafiy ahamiyati	163
D.A.Sobirov	
Inson va mehnat: falsafiy tafakkur tarixida izlanish	168
Z.I.Narziev	
Aziziddin Nasafiyning tasavvuf ontologiyasi va ontologik konsepsiyalarga munosabati	177
X.M.Burxanov	
Raqamli jamiyatda axborot xavfsizligini ta'minlash mexanizmlari	183
S.Q.Qaxxorova	
Zamonaviy yoshlar ma'naviyati, axloqiy qadriyatlar va ruhiy barkamollikka yo'l	188
J.J.Shodiyev	
Inson ruhiy barkamolligi va jamiyat barqarorligini falsafiy yondashuv orqali rivojlantirish	192
N.U.Nurmatova	
Abdulkholiq G'ljduvoniylning "Maqomoti Yusuf Hamadoniyl" asari tahlili	196
A.A.Azimov	
Rudakiyl falsafiy qarashlarida ijtimoiy adolat va inson tarbiyasi	200
S.H.Pulatov	
Abu Homid al-G'azzoliyl va Ibn al-Arabiyl ilmiy merosining keyingi davrlarda tadqiqi va bugungi kundagi ahamiyati	206
E.X.Zoyirov	
Ya'qub Charxiyl ta'limotida borliq nazariyasi.	211
F.A.Qalandarova	
Ijtimoiy tabaqalanish evolyutsiyasi va uning zamonaviy jamiyatdagi yangi ko'rinishlari	217
S.R.Kutlimuratov	
Turkistonda jadidchilik harakatining shakllanishi	222
R.Sh.Bozorova	
Yangi O'zbekistonda ayollar intellektual va ma'naviy salohiyatini shakllantirishda ijtimoiy-falsafiy omillar, qadriyatlar va gender adolatning ahamiyati	226
Z.A.Ergasheva	
Yangi O'zbekistonda huquqiy ta'lim va axloqiy tarbiyani uyg'unlashtirish zarurati	230
Sh.F.Polvonov	

UO'K: 355.3:316.7:351.74

HARBIY IJTIMOYIY ISH – DAVLAT VA FUQAROLIK INSTITUTLARINING KONTSEPTUAL-NAZARIY, SIYOSIY-HUQUQIY FAOLIYATI TIZIMI SIFATIDA**ВОЕННО-СОЦИАЛЬНАЯ РАБОТА – КАК СИСТЕМА КОНЦЕПТУАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ, ПОЛИТИКО-ПРАВОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННЫХ И ГРАЖДАНСКИХ ИНСТИТУТОВ****MILITARY SOCIAL WORK AS A SYSTEM OF CONCEPTUAL-THEORETICAL AND POLITICAL-LEGAL ACTIVITIES OF STATE AND CIVIL INSTITUTIONS**Hashimova Gulsina Ismoyilovna

Farg'ona davlat universiteti, Falsafa va milliy g'oya kafedrası dotsenti

Annotatsiya

Ushbu maqolada harbiy ijtimoiy ishning rivojlantirish omillari va istiqbollari, davlat va fuqarolik institutlarining kontseptual-nazariy, siyosiy-huquqiy faoliyati tahlil qilingan. Harbiy ijtimoiy ishning asosiy tamoyillari, zamonaviy shartida harbiy ijtimoiy ish tizimini istiqbolli rivojlantirish yo'llari, yo'nalishlari haqida fikr yuritilgan.

Аннотация

В данной статье анализируются факторы и перспективы развития военно-социальной работы, а также концептуально-теоретическая и политико-правовая деятельность государственных и гражданских институтов в этой сфере. Рассмотрены основные принципы военно-социальной работы, направления и пути перспективного развития системы военно-социальной деятельности в современных условиях.

Abstract

This article analyzes the factors and prospects for the development of military social work, as well as the conceptual-theoretical and political-legal activities of state and civil institutions in this domain. The main principles of military social work, the directions and pathways for the prospective development of the military social work system in modern conditions are discussed.

Kalit so'zlar: fuqarolik institutlari, kontseptual-nazariy, siyosiy-huquqiy faoliyat, ma'naviy-psixologik, harbiy ijtimoiy ish, imtiyozlar, moddiy yordam, ijtimoiy xizmat, ijtimoiy himoya, ijtimoiy adolat, armiya muhiti, rag'batlantirish, ma'naviy-psixologik holat, harbiy intizom, ijtimoiy qo'llab – quvvatlash.

Ключевые слова: гражданские институты, концептуально-теоретическая деятельность, политико-правовая деятельность, духовно-психологический аспект, военно-социальная работа, льготы, материальная помощь, социальная служба, социальная защита, социальная справедливость, армейская среда, стимулирование, духовно-психологическое состояние, воинская дисциплина, социальная поддержка.

Key words: civil institutions, conceptual-theoretical activity, political-legal activity, spiritual-psychological aspect, military social work, benefits, material assistance, social services, social protection, social justice, military environment, incentives, spiritual-psychological condition, military discipline, social support.

KIRISH

Zamonaviy sharoitda ijtimoiy ish muammolarini muvaffaqiyatli hal qilish uchun harbiy xizmatchilarning axloqiy va psixologik munosabatini rag'batlantirishga qaratilgan turli xil texnika va usullarning kombinatsiyasi bo'lgan turli xil usullar arsenalidan foydalaniladi. Shu bilan birga, ijtimoiy ishning har qanday usulining ishonchligi nafaqat uning haqiqiyliigi, balki uni qo'llash qoidalariga rioya qilish bilan ham ta'minlanishini hisobga olish kerak. Jumladan, huquqiy bilimlarni targ'ib qilish, harbiy xizmatchilar va ularning oila a'zolarining imtiyoz va kafolatlarini tushuntirish, harbiy va davlat televideniye va radioeshittirish tizimi, madaniyat va aholi dam olish muassasalari, ta'lim va axborotlashtirish texnik vositalari, statsionar ko'chma bosmaxonalar tashkil etiladi. Chunki, harbiy xizmatchilarga eng umumiy shaklda yordam berishda ijtimoiy ishning maqsadi - harbiy xizmatchilarning jismoniy va ruhiy kuchini tiklash, ularning shaxsiy munosabatlarnitartibga solish, harbiy xizmatga xos bo'lgan majburiyatlarga ijtimoiy adolat bilan yondoshish hisoblanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

FALSAFA

Mamlakatimizda harbiy madaniyat, harbiy ijtimoiy ish, shuningdek, Qurolli Kuchlarining shakllanishi, professional tizimga o'tish tarixi, harbiy vatanparvarlik tarbiya nazariyasi, harbiy xizmatchilarning psixologik xususiyatlari bilan bog'liq sohalarida ilmiy tadqiqotlar olib borilgan.

Harbiy xizmatchilarni tarbiyalashning falsafiy, ijtimoiy va huquqiy jihatlarini N.J.Eshnaev, B.T.To'ychiev, A.K.Redjaboev kabi faylasuf, huquqshunos, sotsiolog olimlar tomonidan tadqiq etilgan. Jumladan, K.X.Usmonovning «O'zbek xalqi ma'naviy-axloqiy merosida harbiy vatanparvarlik g'oyalarining talqini» mavzusidagi dissertatsiyasida o'zbek xalqi ma'naviy-axloqiy merosida harbiy vatanparvarlik g'oyalarining rivojlanish tendensiyalari yoritilgan.[1]

Xorij olimlaridan A. Юрченко «Институционализация военно-социальной работы в Вооруженных Силах Российской Федерации» mavzusidagi doktorlik dissertatsiyasida «harbiylik kasbining o'ziga xos tomonlarini, harbiy ijtimoiy sohasini institutlashtirish»ni[2] tahlillar asosida yoritib bergan. Amerikalik faylasuf D.Feybman «harbiy madaniyat va ijtimoiy munosabatlarni turlarini aniqlagan va jamiyat madaniyati bilan uzviy bog'liqligi»ni[3] tahlil qilgan.

TADDIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu maqolada tarixiylik, qiyosiy-tahlil, ob'ektivlik, tizimli yondashuv, innovatsion yondashuv, umumlashtirish kabi metodlardan foydalanildi. Maqolada harbiy ijtimoiy ishning mazmun –mohiyati va o'ziga xos jihatlarini haqida mulohazalar bildirilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Harbiy xizmatchilar bilan ijtimoiy ish bevosita Qurolli Kuchlar sharoitida ham, umuman jamiyatda ham amalga oshiriladi. Armiyada faqat shaxsiy tarkib bilan ishlash bo'yicha qo'mondon o'rinbosarlari zimmasida, deb o'ylash noto'g'ri bo'lardi. Albatta, aynan ular, birinchi navbatda, harbiy xizmatchilar, shuningdek, harbiy psixologlar, huquqshunoslar, harbiy tibbiyot muassasalari mutaxassislari ijtimoiy himoyasi bilan shug'ullanishlari lozim. Shu bilan birga, har qanday darajadagi jangovar komandirlar va rahbarlar o'z vakolatlari doirasida o'zlariga bo'ysunuvchi harbiy xizmatchilar va ularning oila a'zolarining ijtimoiy ta'minotini ham ta'minlashi kerak. Harbiy xizmatchilarga amaldagi qonunchilikka muvofiq berilgan barcha huquq va imtiyozlarga rioya qilish, fuqarolarning sog'lig'i va harbiy xizmatdagi samaradorligini salbiy ta'sir ko'rsatmaydigan ijtimoiy sharoitlarni ta'minlash vazifalardan biridir.

Shartnoma bo'yicha harbiy xizmatchilar bilan ijtimoiy ishning vazifalari ularning huquqlari, ishdan bo'shatilgunga qadar va undan keyingi imkoniyatlari, oila a'zolarining huquqlari, bo'linma qo'mondonligi, yuqori hokimiyat va mahalliy hokimiyat organlari oldida ularning manfaatlarini himoya qilish bilan bog'liq barcha masalalar bo'yicha ijtimoiy-huquqiy maslahatlar berish va amaliy yo'naltirishdan iborat.

Shuningdek, harbiy xizmatchilarning bolalariga ijtimoiy-pedagogik yordam berish, o'qishdagi muammolarni bartaraf etish, muammolari bo'lgan bolalar va o'smirlarni ijtimoiy moslashtirish uchun pedagogik yordam muhim rol o'ynaydi. Bolalar harbiy sport oromgohlari, to'garaklari tizimi katta tarbiyaviy ahamiyatga ega bo'lib, o'smirlarda harbiy xizmatning yuksak ijtimoiy mavqei va ota-onalar mehnatiga hurmat g'oyasini jonlantirishga xizmat qiladi.

Qurolli Kuchlardagi ijtimoiy ishning vazifalari qatoriga harbiy xizmatchilar uchun qulay ijtimoiy va ekologik sharoitlarni ta'minlash ham kiradi. Harbiy xizmatchilarning mehnat va turmush sharoitlarini yaxshilash, atrof-muhitning antropogen ifloslanishini bartaraf etish, shubhasiz, harbiy xizmatchilarning mehnat qobiliyatini va ularning ijtimoiy faoliyat qobiliyatini oshirishga yordam beradi. Ijtimoiy ishning muhim vazifalaridan yana biri, ijtimoiy aloqalarni rivojlantirish, shaxslararo munosabatlarni meyoriy holatini ta'minlash va harbiy jamoalarni yig'ishdir. Shu maqsadda, ijtimoiy ish texnologiyalari, suhbatlar, o'yinlar, muloqot mashg'ulotlari va muloqot qilish ko'nikmalarini o'rgatish, nogironlarning psixologik mosligini yoki nomuvofiqligini aniqlash maqsadga muvofiq bo'ladi.

Shuni ta'kidlash kerakki, ijtimoiy-iqtisodiy ishlar, harbiy xizmatchilar oilalarining o'zaro yordamini tashkil etish, mehnatning kooperativ shakllarini rivojlantirish, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni yaxshilashga ma'lum hissa qo'shishi mumkin. Ijtimoiy ish tashkilotchilari maslahatchilar va menejerlar, harbiy xizmatchilarning xotin - qizlar birlashmalari va uyushmalarining ijtimoiy ta'minot organlari, tibbiyot muassasalari, boshqa organlar va muassasalar bilan aloqalarida vositachi bo'lishi mumkin. Harbiy xizmatchilarning oilalaridagi muammolarni hal qilish, nizolar yoki inqirozli vaziyatlarning oldini olish uchun oilaviy maslahat va oilaviy terapiyaning maxsus tizimini ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega. Katta shaharlardan uzoqda yashash holatlarida, bunday xizmatning

mavjudligi, harbiy xizmatchilarning oilalari uchun oilani barqarorlashtirishda professional yordam olishning yagona imkoniyati bo'ladi. Qurolli Kuchlardagi madaniy-maishiy va dam olish tadbirlari, shuningdek, axborot-ma'rifiy ishlar, hayotning boshqa sohalariga qaraganda ancha katta ahamiyatga ega bo'lishi mumkin.

Harbiy ijtimoiy ishning asosiy tamoyillari quyidagilar bilan belgilanadi:

- a) huquqiy tartibga solish tamoyili;
- b) ijtimoiy adolat tamoyili ;
- v) harbiy ijtimoiy ishning murakkabligi tamoyili;
- g) harbiy ijtimoiy ishning muhim umumiy tamoyili;
- d) differensiyalash tamoyili;

Bu tamoyillarlar, har bir davlatdagi real va o'ziga xos iqtisodiy, siyosiy, ijtimoiy va harbiy-o'ziga xos vaziyat bilan belgilanadigan o'ziga xos tamoyillar guruhi bilan to'ldirilishi mumkin.

Zamonaviy sharoitda harbiy ijtimoiy ish tizimini istiqbolli rivojlantirish yo'llarni quyidagicha belgilandi:

1. Harbiy xizmatchilar, harbiy xizmatdan bo'shatilgan shaxslar va ularning oila a'zolarini ixcham yashash joylarida ish xizmatlari, mahalliy, hududiy davlat ijtimoiy-maishiy xizmat ko'rsatish muassasalari buyurtmachilari qatoriga kiritilishi.

2. Tarbiyaviy ishlar bosh boshqarmasini Harbiy ijtimoiy ish bosh boshqarmasi etib qayta tashkil etish.

3. Harbiy qismlar, lagerlar, idoralararo ijtimoiy ish xizmatlarining tashkil etish.

4. Hozirgi vaqtda harbiy xizmatchilarni, harbiy xizmatdan bo'shatilgan shaxslarni kasbga yo'naltirish, qayta tayyorlash va ishga joylashtirishning yagona tizimini shakllantirish va rivojlantirish. Qurolli Kuchlarni tizimnioldida turgan asosiy masalalardan biri hisoblanadi. Bu muammoni echimi sifatida, normativ-huquqiy quyi tizim, boshqaruv quyi tizimi, bandlik quyi tizimi yo'nalishlarni kursatish maqsadga muvofiq, deb hisoblaymiz.

Tahlillar natijasiga ko'ra harbiy ijtimoiy ishning quyidagi yo'nalishlari aniqlandi:

- armiya muhiti, alohida harbiy jamoalardagi real ijtimoiy vaziyatni doimiy o'rganish, tahlil qilish va monitoring qilish, shu jumladan harbiy xizmatchilarni ijtimoiy-huquqiy himoya qilishning dolzarb masalalari bo'yicha qonunchilik tashabbuslari bilan chiqish;

- ijtimoiy masalalar bo'yicha xatlar, shikoyatlar, arizalar va tashrif buyuruvchilarni qabul qilish bilan ishlash;

- harbiy xizmatchilarni huquqiy tarbiyalash; davlat organlari, jamoat birlashmalari va tashkilotlari bilan yaqin aloqalarni o'rnatish va qo'llab-quvvatlash;

- ijtimoiy ishlarni tashkil etish tizimida ichki qo'shinlar harbiy xizmatchilarining huquqlari, imtiyozlari va erkinliklari to'g'risidagi qonun hujjatlariga rioya etilishi ustidan nazorat.

Axborot-ma'rifiy ish faoliyati aniq ijtimoiy va boshqaruv, rag'batlantiruvchi va pedagogik xususiyatga ega bo'lib, qo'shinlarda (kuchlarda) axborot-ma'rifiy ishning eng muhim tarkibiy qismlari ijtimoiy va davlat tayyorgarligidan qo'shinlarni (kuchlarni) xabardor qilish, axborot va targ'ibot ishlarini tashkillashtirishdan iborat.

Shaxsiy tarkibning psixologik tayyorgarligi harbiy xizmatchilar, harbiy jamoalar tomonidan yuqori psixologik va jismoniy stresslarga bardosh berish va bevosita xavf sharoitida maqsadga muvofiq harakat qilish qobiliyatiga erishish uchun tashkil etiladi va amalga oshiriladi. Unga jangovar vaziyatda mohir, qat'iy va faol harakatlarni o'rgatish, jangovar vaziyatni o'zgartirish tendentsiyalari to'g'risida to'g'ri g'oyalarni ishlab chiqish, qo'rquvni engish uchun psixologik qobiliyatni shakllantirish kiradi.[4]

Ma'naviy-ruhiy qo'llab-quvvatlashning bir turi sifatida madaniy va dam olish ishlari - qo'shinlarning (kuchlarning) jangovar va kundalik faoliyatining barcha turlarida madaniyat, ommaviy axborot vositalari orqali shaxsiy tarkibning dam olish va tarbiyasini tashkil etish bo'yicha amalga oshiriladigan, shtablar va ma'rifiy ishlar organlarining bo'linmalarining yuqori ma'naviy va psixologik holatini saqlash, shaxsiy tarkibning harbiy ta'limi, dam olishini tashkil etish, ularning psixologik stressini bartaraf etish va madaniy ehtiyojlarini qondirishga qaratilgan ishlar majmuyi. Shaxsiy tarkibda madaniyat va san'at, yuksak ma'naviy-ruhiy va jangovar fazilatlarni shakllantirish, jangovar vazifalarni hal qilishda harbiy xizmatchilarning ijobiy ma'naviy-ruhiy holatini zarur darajada ushlab turish, ularni muvaffaqiyatga safarbar etish maqsadida madaniy-ma'rifiy ishlar tashkil etiladi va amalga oshiriladi.[5]

FALSAFA

Harbiy ijtimoiy ishni rivojlantirishning hozirgi bosqichi, harbiy ijtimoiy ishning muvaffaqiyati ijtimoiy chora-tadbirlar tizimini belgilash, kuchlarni moslashtirish, ijrochilarning mas'uliyatini aniqlash, harbiy xizmatchilarga yordam berishning eng samarali usullarini faol izlash, harbiy xizmatchilarning ijtimoiy himoyasini kuchaytirish, barcha toifadagi xodimlarning ma'naviy-psixologik tayyorgarligini kuchaytirish bilan bog'liq.

Harbiy ijtimoiy ish shuningdek, ma'naviy va psixologik yordam Qurolli Kuchlar bo'linmalarining jangovar tayyorgarligi va jangovar qobiliyatiga sezilarli ta'sir qiladi. Harbiy xizmatchilarning operatsiyalarga (jangovar harakatlarga) tayyorlash va o'tkazishda muvaffaqiyatli faoliyati uchun zarur ijtimoiy sharoitlarni yaratish maqsadida tashkil etiladi va amalga oshiriladi.

Zamonaviy sharoitda biz quyidagi yo'nalishlarni taklif qilamiz:

1. Harbiy xizmatchilar, harbiy xizmatdan bo'shatilgan shaxslar va ularning oila a'zolari yopiq va izolyatsiya qilingan harbiy shaharchalar, harbiy qismlar hududlarida, aholi punktlarida ixcham yashash joylarida ma'lum bir mijozlar guruhiga taqsimlangan holda ish xizmatlari, mahalliy, hududiy davlat ijtimoiy-maishiy xizmat ko'rsatish muassasalari buyurtmachilari qatoriga kiritilishi.. Bu yo'l quyidagilarni o'z ichiga oladi: mahalliy davlat hokimiyati organlari va harbiy rahbarlikning harbiy xizmatchilar, harbiy xizmatdan bo'shatilgan shaxslar va ularning oila a'zolari bilan ijtimoiy ishlarni ta'minlash va tashkil etish sohasidagi sa'y-harakatlarini muvofiqlashtirish; davlat va harbiy idoralarning harbiy muhitida ijtimoiy ishlarga moddiy va moliyaviy xarajatlarni rag'batlantirish (ulushli ishtirokda); turli sabablarga ko'ra harbiy shaharchalarda, garnizonlarda yoki yaqin atrofdagi aholi punktlarida istiqomat qilish uchun iste'foga chiqqan ofitserlar, serjantlar va askarlar orasidan harbiy-ijtimoiy ishlar uchun kadrlarni tanlash, tayyorlash, joylashtirish va faoliyatini tashkil etish; harbiy xizmatchilarning oila a'zolarini tegishli ijtimoiy mehnat xizmatlarida ijtimoiy ishlarga jalb qilish va ularni kasbiy tayyorlash va qayta tayyorlashni tashkil etish va boshqalar.

2. Tarbiyaviy ishlar bosh boshqarmasini Harbiy ijtimoiy ish bosh boshqarmasi etib qayta tashkil etish. Shu bilan birga, uning vertikal tuzilmalari (Qurolli Kuchlar turlari, qo'shin turlari, qo'shinlar guruhlar, harbiy okruglar, birlashmalar) turli toifadagi harbiy ijtimoiy ish tashkilotchilarining (har bir darajadagi) to'liq shtatdagi lavozimlarini ta'minlaydi. Harbiy ijtimoiy ish bosh boshqarmasining ijtimoiy dasturlar markaziga muhim o'rin berilishi kerak.

Birlashmalar va bo'linmalarda harbiy ijtimoiy ish funktsiyalari komandirlarning harbiy-ijtimoiy ishlar bo'yicha o'rinbosarlari tuzilmalariga, ularning xodimlarining vazifalarini sezilarli darajada o'zgartirgan holda topshirilishi kerak. Shu bilan birga, harbiy-ijtimoiy ishlar bo'yicha bo'linma komandirining o'rinbosarini tayyorlash ularning "ijtimoiy o'qituvchi - ijtimoiy ishning tashkilotchisi (rahbari)" sohasidagi malakasini olishlarini ta'minlashi kerak. Kompaniyalar, bo'linmalar va ularga tenglashtirilgan bo'linmalar komandirlarining o'rinbosarlari ijtimoiy ishchi va amaliy psixolog sifatida o'qitilishi kerak.

3. Harbiy qismlar, lagerlar, idoralararo ijtimoiy xizmatlar va ijtimoiy ish xizmatlarining tashkil etish. Bu yo'l quyidagilarni o'z ichiga oladi: harbiy rahbarlik tomonidan ushbu xizmatlarning hududlardagi faoliyatini qo'llab-quvvatlash va ularga harbiy xizmatchilar, zaxiraga o'tkazilgan yoki nafaqaga chiqqanlar, ularning oila a'zolari bilan ijtimoiy ishlarni tashkil etish va o'tkazishda, ish joylarini jihozlashda yordam berish shuningdek, bunday xizmatlar faoliyatini garnizonlar, harbiy qismlar va lagerlar joylashgan erdagi davlat ijtimoiy ish xizmatlari va hududiy harbiy ijtimoiy xizmatlar faoliyati bilan muvofiqlashtirish; ijtimoiy faoliyat turlari va yo'nalishlari, harbiy xizmatchilar va ularning oila a'zolariga xizmat ko'rsatish doirasi bo'yicha bunday xizmatlar faoliyatining ustuvor yo'nalishlarini belgilash; zahiradagi harbiy xizmatchilarni va ularning oila a'zolarini mazkur xizmatlarda ishlashga jalb etish; ijtimoiy ishchilar va ijtimoiy o'qituvchilar sifatida ularning kasbiy tayyorgarligini tashkil etish kabi echimlar bugungi kunda O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari. Harbiy ijtimoiy ish tizimini istiqbolli rivojlantirishga shubhasiz xizmat qiladi.[6]

Bundan tashqari hozirgi vaqtda harbiy xizmatchilarni, harbiy xizmatdan bo'shatilgan shaxslarni kasbga yo'naltirish, qayta tayyorlash va ishga joylashtirishning yagona tizimini shakllantirish va rivojlantirish Qurolli Kuchlarni tizimini oldida turgan asosiy masalalardan biri hisoblanadi.

XULOSA

Harbiy ijtimoiy ish jarayoni ham bevosita uning ko'plab mijozlarining ijtimoiy ehtiyojlarining mazmuni, tabiati va rivojlanish darajasiga bog'liq. Bu jarayon turli jihatlarida namoyon bo'ladi. Harbiy ijtimoiy ish jarayoning samaradorligi uning huquqiy tartibga solish xususiyatiga va davlat harbiy-

ijtimoiy ish sohasida qabul qilingan qonunlar, farmonlar, qarorlar, buyruqlar va farmoyishlar, uning bajarilishiga bog'liq bo'lib, harbiy ijtimoiy siyosat darajasi shunga qarab belgilanadi.

O'zbekiston Qurolli Kuchlarini hozirgi bosqichida harbiy ijtimoiy ishning ustuvor yo'nalishlari: harbiy faoliyatni moddiy rag'batlantirish darajasini oshirish, davlatning harbiy ijtimoiy siyosati rolini oshirish, ijtimoiy mavqeini mustahkamlash va harbiy xizmatchilarning ijtimoiy siyosati, harbiy xizmatchilarning jamiyatdagi obro'si, O'zbekistonda harbiy ijtimoiy ish uchun rivojlangan huquqiy bazani yaratish, harbiy xizmatchilar hayotining eng dolzarb muammolarini samarali hal qilish, mijozlarining farovonligini zarur darajasini ta'minlash, sobiq harbiy xizmatchilarni qayta tayyorlashni tashkil etish va ularning bandligini ta'minlash, harbiy xizmatdan bo'shatilgan harbiy xizmatchilar va ularning oila a'zolari ixcham yashash joylarida harbiy-ijtimoiy ishlarning tashkiliy-amaliy komplekslarini yaratishni tashkil qiladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Usmonov K.X. O'zbek xalqi ma'naviy-axloqiy merosida harbiy vatanparvarlik g'oyalarining talqini.. – Toshkent: O'zMU, 2017. – 42 b.
2. Ю.П. Юрченко. Институтилизatsия военно-социальной работы: Социально-философский анализ.. – М., 2001. – 37 с.
3. Фейбман Д. Типы культуры // Антология исследований культуры. – М.: СПб, 1997. – С. 203-224 .
4. С.Р. Умархаджиева // Тенденции развития науки и образования. – 2015. – № 7.
5. Сидоров, И.Ю., Фоменко, П.П. Особенности организatsии военносoциальной работы при проведении спeциальных оперatsий // Вестник адъюнкта. – 2019. – № 1(3).
6. Слепенков И.М., Аверин Ю.П. Ижтимоий бошқарув назарияси асослари. -М.: Олий мактаб, 1990. -С. 173.